

Kilpailuoikeudellinen ohjeistus Gasgrid Finlandille ja sen markkinafoorumeille

Johdanto

- Gasgrid Finlandin toimintaa ohjaavat sen toimintaperiaatteet (Code of conduct) sekä Corporate Governance ohjeistus, joiden noudattaminen on jokaisen työntekijän velvollisuus.
 - Toimintaperiaatteidensa mukaisesti Gasgrid Finland noudattaa toiminnassaan tiukasti Suomen ja Euroopan unionin kilpailuoikeuden periaatteita ja säännöksiä.
- **Kilpailusääntöjen noudattamisesta** on tärkeää erityisesti Gasgrid Finlandin **markkinafoorumeissa** sillä ne koostuvat useiden keskenään kilpailevien yritysten edustajista. Mikäli Gasgrid Finlandin markkinafoorumin toiminnassa tapahtuu kilpailun rajoitus, myös Gasgrid Finland voidaan katsoa osallistuneen kilpailua rajoittaneeseen toimintaan.
- Kilpailusääntöjen **noudattamatta jättämisellä** voi olla haitallisia vaikutuksia Gasgrid Finlandin toimintaan merkittävien taloudellisten seuraamusten, liiketoiminnan häiriöiden, sekä huonon julkisuuden muodossa.
- Kilpailuviranomaiset ja markkinat yleisesti seuraavat erityisen tarkasti kaasumarkkinoiden kaltaisia avautuvia markkinoita, joilla kilpailu on ollut vähäistä.
- Tähän ohjeeseen **on koottu keskeisimmät** kilpailulainsäädäntöön liittyvät periaatteet ja säännöt, joiden noudattaminen on jokaisen Gasgrid Finlandissa ja sen markkinafoorumeissa toimivan vastuulla.

Kilpailuoikeus yleisesti

- Noudattaakseen kilpailusääntöjä, tulee tietää **kaksi kieltoa**:
 - Kilpailua rajoittavat sopimukset (SEUT artikla 101 ja Kilpailulaki § 5), ja
 - Määräävän markkina-aseman väärinkäyttö (SEUT artikla 102, Kilpailulaki § 7)
- Suomen ja EU:n kilpailuoikeutta sovelletaan rinnakkain.
- Kieltojen rikkomiset voivat johtaa seuraamuksiin, kuten merkittäviin **sakkoihin** ja **vahingonkorvauksiin**.
- Kaikki kilpailunrajoitukset eivät kuitenkaan aina ole lain vastaisia, vaan järjestely voi kuulua **poikkeussäännöksen** piiriin, jos se tosiasiallisesti täyttää kaikki seuraavat ns. **tehokkuusedellytykset**:
 1. osaltaan tehostaa tuotantoa tai tuotteiden jakelua taikka edistää teknistä tai taloudellista kehitystä;
 2. jättää kuluttajille tai asiakkaille kohtuullisen osuuden näin saatavista hyödyistä;
 3. ei aseta asianomaisille elinkeinonharjoittajille rajoituksia, jotka eivät ole välttämättömiä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi; ja
 4. ei anna näille elinkeinonharjoittajille mahdollisuutta poistaa kilpailua merkittävältä osalta kysymyksessä olevia hyödykkeitä.

Kielletyt kilpailunrajoitukset

- Yleisesti ottaen kiellettyjä ovat kaikki **sopimukset**, **päätökset** sekä **muut järjestelyt**, joiden tarkoituksena tai vaikutuksena on kilpailun **estäminen**, **rajoittaminen** tai **vääristäminen**.
- Erityisesti kiellettyjä ovat menettelytavat:
 1. joilla suoraan tai välillisesti vahvistetaan osto- tai myyntihintoja taikka muita kauppaehtoja;
 2. joilla rajoitetaan tai valvotaan tuotantoa, markkinoita, teknistä kehitystä taikka investointeja;
 3. joilla jaetaan markkinoita tai hankintalähteitä;
 4. joiden mukaan eri kauppakumppaneiden samankaltaisiin suorituksiin sovelletaan erilaisia ehtoja siten, että kauppakumppanit asetetaan epäedulliseen kilpailuasemaan.
- Tämä ns. kartellikielto edellyttää mm., että **kilpailijat eivät vaihda keskenään**, joko suoraan tai välillisesti, **luottamuksellista tai sensitiivistä tietoa**, jolla voi olla vaikutusta yritysten tulevan kilpailuja markkinakäyttäytymisen kannalta.
- Markkinan toimintaa tehostava yleinen yhteistyö ja edunvalvonta (esim. yhteinen markkinatutkimus, yleisten markkinoiden toimintaan vaikuttavien pelisääntöjen yhteinen valmistelu) voi kuitenkin tiettyjen reunaehtojen puitteissa olla sallittua.

Kilpailuoikeudellisesti sensitiivinen tieto

- Yleisesti sensitiivisenä tietona pidetään tietoa, joka **ei ole saatavissa yleisistä lähteistä**, esim.:
 - ostoalueet, myyntialueet;
 - markkinaosuustiedot;
 - myynnin volyymit;
 - kustannusrakenteet;
 - tiedot asiakkaista ja niiden ostoista;
 - tarjouskilpailuihin liittyvä tieto; ja
 - asiakaskohtaiset alennukset tai alennuskäytännöt.
- Mitä **yksityiskohtaisempaa, yrityskohtaisempaa ja tuoreempaa** tieto on, sitä todennäköisemmin tieto on sensitiivistä.

- Gasgrid Finlandin asiakasfoorumien yhteydessä:
 - Julkaisemattomat tiedot, esim.:
 - kaasun myynti- ja ostohinnat tai tiedot, joista hintoja voidaan päätellä;
 - kaasuntuotannon määrät, tuotantosuunnitelmat, huolto- tms. keskeytysuunnitelmat, investointisuunnitelmat, laitosten käytöstä poiston suunnitelmat;
 - kaasun kulutussuunnitelmat, kulutukseen vaikuttavat toiminnan laajennus-/supistussuunnitelmat;
 - kaasun tuonnin / viennin suunnitelmat;
 - kaasun siirron häiriöt, suunnitellut huoltokeskeytykset joita ei ole julkistettu markkinoille.

Kokouskäytäntö asiakasfoorumeissa

1. Etukäteen lähetetyistä kokousmateriaaleista tulee käydä selkeästi ilmi sekä asiat, joista odotetaan keskustelua ja osanottajien kannanottoa että vain tiedoksi tarkoitetut asiat.
2. Esityslista hyväksytetään osallistujilla kokouksen työjärjestykseksi ja siinä pitäydytään koko kokouksen ajan.
3. Kokousmateriaalit julkaistaan Gasgrid Finlandin [internet-sivuilla](#) samanaikaisesti asiakaforumien jäsenille ja kaikille sidosryhmille.
4. Kokoukset ja kokousmateriaalit suunnitellaan huolellisesti siten, että niissä ei käsitellä ei-julkista tai sensitiivistä tietoa.
5. Kokouksia koskevat kilpailuoikeudelliset ohjeet käydään säännöllisin väliajoin läpi markkinakehitysryhmissä, erityisesti uusien jäsenten ja/tai edustajien liittyessä.
6. Kokouksissa ei käsitellä sensitiivistä tietoa tai spekuloida markkinoille muiden toimesta annetun tiedon paikkaansa pitävyydellä.
7. Gasgrid Finlandin taloustiedoista ei anneta julkisesti saatavilla olevia tarkempia tietoja (osavuosikatsaukset ja tilinpäätös).
8. Tilastoyhteenvetoihin ja markkinakatsauksiin ei liitetä kommentteja, analyysejä ja huomioita, joiden perusteella voidaan päätellä yksittäisten yritysten tulevaa hinta- tai markkinakehitystä.
9. Jos keskustelu siirtyy kielletylle alueelle, käsittely keskeytetään välittömästi.
10. Kokouspöytäkirjaan kirjataan kokoukseen osallistujien nimet sekä käsitellyt aiheet tosiasiallisesti ja selkeästi.

Ohjeistuksen noudattamisen varmistaminen

Ohjeistus käydään läpi markkinafoorumeissa

Uuden jäsenen on aina tutustuttava ohjeistukseen

Ohjeiden noudattamista valvovat erityisesti markkinakehitysryhmien puheenjohtajat sekä kokouksiin osallistuva Gasgrid Finlandin henkilökunta

Hyödyllisiä linkkejä

- Keskeinen lainsäädäntö:
 - [Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen konsolidoitu toisinto](#)
 - [Kilpailulaki \(948/2011\)](#)
- Muita hyödyllisiä linkkejä ja ohjeita:
 - [Kilpailu- ja kuluttajaviraston ohjeita kilpailuasioihin liittyen](#)
 - [EU kilpailulainsäädäntöä ja komission tiedonannot](#)